

شناسایی و اولویت بندی عوامل بسط دهنده مبادلات بین المللی صنایع مبتنی بر تکنولوژی نانو بر مبنای تکنیک AHP

علی بذرافشان^۱، مهرداد توفیقی^{۲*}

^۱ کارشناس ارشد مدیریت بازرگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد الکترونیکی

^۲ کارشناس ارشد مهندسی صنایع، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران

چکیده

آمارها نشان می‌دهد که صادرات محصولات با فناوری بالا تأثیرات انکارناپذیری بر رشد اقتصادی در کشورها داشته است. بدون شک در کشورهایی مثل ایران که اقتصاد به شدت به موضوع صادرات نفت وابسته است، برای رشد اقتصادی در دراز مدت باید به موضوع تولید و صادرات محصولات با فناوری بالا بیشتر پرداخته شود. هدف اصلی تحقیق حاضر شناسایی و اولویت بندی عوامل بسط دهنده مبادلات بین المللی صنایع مبتنی بر تکنولوژی نانو بوده است. در این راستا با بررسی مقالات و تحقیقات پیشین و با استفاده از تحلیل تم اقدام به شناسایی معیارها و زیرمعیارهای مربوطه شد به طوری که با بررسی های انجام گرفته معیارها در سه بخش اقتصادی، فرهنگی و مشتریان شناسایی شدند، بدین جهت اقدام به تبیین ماتریس مقایسات زوجی و توزیع پرسشنامه متناسب با آن در بین نمونه آماری شامل ۲۵ نفر از کلیه کارشناسان ارشد مجتمع نانو تکنولوژی ایران با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی ساده شد. هم چنین روایی سازه‌ای به منظور تأیید مدل و از روایی محتوایی به منظور تأیید پرسشنامه استفاده شد که پرسشنامه مورد تأیید خبرگان قرار گرفته است. به منظور بررسی وزن و اولویت متغیرها از روش فرآیند تحلیل سلسله مراتبی بر مبنای تکنیک AHP استفاده شد. یافته‌ها حاکی از اولویت کنترل و کاهش هزینه‌ها، استراتژی بازرگانی شرکت و مؤسسات و مقررات صادرات و واردات در بخش اقتصادی، در بخش مشتریان نشان از اولویت نیازها، سطح زندگی و الگوهای مصرفی جامعه، نگرش مصرف کنندگان و الگوهای مصرف و در بخش فرهنگی پاسخگویی به تقاضای مشتریان، تبلیغات، آگاهی مشتریان نسبت به تکنولوژی‌های روز و افزایش تعداد مشتریان به ترتیب مهمترین معیارها شناسایی شدند، همچنین در رتبه بندی عوامل نیز به ترتیب مشتریان با ۰/۶۲، فرهنگی با ۰/۲۶ و اقتصادی با ۰/۱۳ قرار گرفتند.

واژه‌های کلیدی: مبادلات بین المللی، تکنولوژی نانو، مشتریان، اقتصادی، فرهنگی، تکنیک AHP

مطالعات مهندسی صنایع و مدیریت تولید

دوره ۵، شماره ۱، بهار ۱۳۹۸، صفحات ۱۱۶-۱۲۸